Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
13.K.30.500/2017/11.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ügyvéd (1012 Budapest, Mátray u. 5-7.) által képviselt **Bindsystem Hungary Kft.** (1077 Budapest, Izabella u. 3. A. épület) I. rendű és ügyvezető által képviselt **Spend Credit Kft.** (1141 Budapest, Komócsy u. 5-7.) II. rendű felpereseknek, dr. Számadó Tamás jogtanácsos által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) alperes ellen, versenyügyben hozott közigazgatási határozat (hiv. szám: Vj/75-218/2015.; nyilvános változat: Vj/75-219/2015.) bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a felperesek kereseteit elutasítja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 238.500,- (Kétszázharmincnyolcezer-ötszáz) forint kereseti illetéket az adóhatóság külön felhívására az állam javára fizessen meg.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 39.800,- (Harminckilencezer-nyolcszáz) forint kereseti illetéket az adóhatóság külön felhívására az állam javára fizessen meg.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 140.000,- (Száznegyvenezer) forint perköltséget.

Kötelezi az II rendű felperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000,- (Negyvenezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 (tizenöt) napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Törvényszéknek címezve, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon kell írásban, négy példányban benyújtani.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes 2009. április 1-jén került bejegyzésre (korábbi nevén: Euro Microparts Kft., majd 2014. február 28-ától Bindsystem Hungary Kft.), fő tevékenysége vegyes termékkörű nagykereskedelem.

A II. rendű felperes 2013. szeptember 17-én került bejegyzésre (korábbi nevén Solarpolar-Energetika 2020 Kft., 2017. március 9-től Spend Credit Kft.), fő tevékenysége a cégkivonat szerint egyéb villamos berendezés gyártása.

Az I. rendű felperes az üdülési joggal, üdülőklubtagsággal rendelkező fogyasztók körében alakított ki egy közösségi kereskedelmi rendszert (Bindsystem közösségi kereskedő ház/GlobalXChange közösségi kereskedőház), melyben a tagok egymás között úgynevezett BIND egységekért vásárolhatnak. Ha egy fogyasztó értékesíteni kívánja az üdülési jogát, akkor azt az I. rendű felperes hajlandó megvásárolni akként, hogy nem készpénzben, hanem ún. BIND egységekben fizeti meg a vételárat. A BIND egységek a közösségi rendszeren belül felhasználhatók az aktuális kínálatban szereplő termékekre, szolgáltatásokra. A termékek és szolgáltatások azonban nem fizethetők meg kizárólag BIND-ben, hanem készpénzfizetésre is szükség van. Emellett minden tranzakciót 10% jutalék, valamint általános forgalmi adó terhel, mely szintén készpénzben fizetendő. A jutalék az I. rendű felperest illeti meg. Az I. rendű felperessel kötött, az üdülési jog átruházásáról szóló szerződés szerves része, hogy a fogyasztó belépjen a BIND kereskedelmi rendszerbe, mely belépésért egyszeri rendszerhasználati díjat kell fizetni az I. rendű felperes javára. A kereskedőházban fellelhető termékek és szolgáltatások köre folyamatosan változik, üdülési heteken kívül sok más termék, szolgáltatás vehető igénybe (pl. ékszer, napelem, fodrászat, ingatlannal kapcsolatos szolgáltatások).

Az I. rendű felperes a II. rendű felperessel 2014. július 28-án együttműködési szerződést kötött, amely alapján a rendelkezésére álló üdülési joggal rendelkező fogyasztókat tartalmazó adatbázist a II. rendű felperes részére elérhetővé tette az ügyfélkör bővítése érdekében. A II. rendű felperes feladata a fogyasztók megkeresése volt és ezen tevékenységéért jutalékban részesült.

Az alperes 2015. július 24-én versenyfelügyeleti eljárást indított az I. rendű felperessel szemben a 2014. február 28. napjától alkalmazott, a fentiekkel kapcsolatos, az üdülési jogok másodlagos értékesítésének piacán kifejtett magatartásra, tájékoztatási gyakorlatra kiterjedően, utóbb pedig a II. rendű felperest is az eljárás alá vonta.

Az eljárás eredményeképpen hozott, az I. és II. rendű felperesek által felülvizsgálni kért, fent megjelölt határozatában az alperes megállapította, hogy az I. rendű felperes 2014. február 28-tól megtévesztette az üdülési joggal már rendelkező, azt eladni szándékozó fogyasztókat, amikor telefonos megkeresése során azt a tájékoztatást adta, hogy az üdülési jogukat megvásárolja, holott ténylegesen azokért csak úgynevezett BIND pontokat kínált, valamint a szóbeli tárgyalásokon azt a tájékoztatást adta a fogyasztóknak, hogy a BIND rendszerhez történő csatlakozás, és a rendszerhasználati díjak megfizetése esetén megvásárolja az üdülési jogukat és elvégzi a jognak saját javára történő átírását. Megállapítást nyert az is, hogy a II. rendű felperes 2014. július 28. és 2015. május 18. között megtévesztette az üdülési joggal már rendelkező, azt eladni szándékozó fogyasztókat, amikor telefonos megkeresése során azt a tájékoztatást adta, hogy az üdülési jogukat az I. rendű felperes megvásárolja, holott ténylegesen azokért az I. rendű felperes csak úgynevezett BIND pontokat kínált, továbbá a szóbeli tárgyalásokon azt a tájékoztatást adta a fogyasztóknak, hogy a BIND rendszerhez történő csatlakozás, és a rendszerhasználati díjak megfizetése esetén az I. rendű felperes megvásárolja az üdülési jogukat és elvégzi e jognak az I. rendű felperesre történő átírását.

Az alperesi határozat szerint a vizsgált kereskedelmi gyakorlat azon fogyasztókra irányul, akik már rendelkeznek üdülési joggal, és azt értékesíteni akarják, ez utóbbi tekintetében pedig különösen érdekeltek, figyelemmel arra, hogy sok esetben jelentős anyagi megterhelést jelent számukra az

üdülési jogokkal kapcsolatos éves fenntartási költségek megfizetése. E fogyasztói kör pedig kiszolgáltatottnak minősül, mivel a költségeket tartósan viselni kényszerülnek, az üdülési jog örökölhetősége miatt attól is tarthatnak, hogy ezen terheket utódaik, örököseik is viselni kényszerülnek; az üdülési jog értékesítés fokozott nehézségekbe ütközik; az üdülési joggal rendelkező személyek jellemzően az idősebb korosztályból kerülnek ki. Mindezen körülmények miatt az alperes megállapította, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat célcsoportját az átlagosnál sérülékenyebb fogyasztók alkotják. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat fogyasztók megtévesztésére való alkalmasságának megállapítása során elsőként a fogyasztókkal történő első kapcsolatfelvételt (figyelemfelhívás) vizsgálta, amely jellemzően telefonon keresztül történt. E körben az alperesi határozat hivatkozott a meghallgatott tanúk vallomására, akik túlnyomó többsége arról számolt be, hogy nem kaptak arról szóló kifejezett tájékoztatást, hogy az üdülési jogok megvásárlása nem készpénzben, hanem csak BIND-ben történik, illetve arról sem, hogy a fogyasztónak be kell lépnie a BIND csererendszerbe, és ez a belépés komoly anyagi terhet (több százezer forint összegű rendszerhasználati díj) jelent. Az alperesi megállapítás szerint a felperesek ezen magatartása azért befolyásolhatja a fogyasztó ügyleti döntését, mert a fogyasztó az első megkeresést követően határozza el azt, hogy további egyeztetéseket kíván-e folytatni a vállalkozással, egyeztető megbeszélésekre el kíván-e menni. Egy ésszerűen eljáró átlagfogyasztó számára a telefonhívások nyomán pedig az az üzenet juthatott el, hogy az I. rendű felperes üdülési jogok másodlagos értékesítésével foglalkozik, ezért meghozták az első döntésüket, és elmentek a személyes beszélgetésre is. Mindezek alapján pedig a felperesek a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés b) pontjának megvalósításával az első telefonos megkeresés során nyújtott szóbeli tájékoztatással megsértették az Fttv. 3. § (1) bekezdésében rögzített tilalmat.

A fogyasztókkal folytatott személyes tárgyalások vonatkozásában az alperes megállapította, hogy azokat mindkét felperes vezette, a fogyasztókat pedig arról tájékoztatták, hogy az üdülési joguk közösen megállapított ellenértékét BIND pontokban, és nem készpénzben egyenlítik ki. Ehhez a fogyasztónak be kell lépnie a BIND csererendszerbe, a belépés a rendszerhasználati díj megfizetésével lehetséges. Mindezekért a felperesek azt ígérték, hogy a fogyasztók mentesülnek az üdülési joguktól, az azzal járó kötelezettségektől, azaz az üdülési jogukat az I. rendű felperesre átírják, így a fogyasztót nem terheli többé a fenntartási díj sem. A határozatban rögzítettek szerint ugyanakkor az írásbeli szerződések a szóbeli tájékoztatásokkal szemben már azt tartalmazták, hogy az I. rendű felperes csak akkortól fogja fizetni az üdülési joggal járó fenntartási díjat, ha az üdülési jog ténylegesen a nevére került. Ezt az információt azonban teljesen elnyomják az egyéb ígéretek, a szerződéses konstrukció bonyolultsága, továbbá a tájékoztatás nem tekinthető valós tartalmúnak, az átírás (csekély kivételtől eltekintve) ugyanis nem történik meg, mindezekkel pedig a felperesek megvalósították az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tényállást és megsértették az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.

A fenti jogsértések miatt az alperes az I. rendű felperest 3.974.600,- Ft, a II. rendű felperest 663.300,- Ft versenyfelügyeleti bírság megfizetésére, továbbá egyetemlegesen 55.771,- Ft eljárási költség megfizetésére kötelezte. A fentieken túl az alperes a határozat kézhezvételét követően megtiltotta az ismertetett kereskedelmi gyakorlat további folytatását és kötelezte az I. rendű felperest, hogy a kereskedelmi gyakorlatának megváltoztatását a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül igazolja.

A bírság összegének megállapításakor az alperes releváns árbevételnek az üdülési jogok értékesítésének ígérete kapcsán az I. rendű felperes vonatkozásában a BIND rendszerbe történő belépés díjából származó bevételt, míg a II. rendű felperes vonatkozásában az I. rendű felperestől

kapott jutalékot tekintette, és a vizsgált időszakban keletkezett összes ilyen jellegű ismert árbevétel 5%-át vette figyelembe kiinduló bírságösszegként. Kiemelt súlyosító körülményként értékelte, hogy az I. rendű felperes a jogsértő kommunikációt 2014. február 28. óta, míg a II. rendű felperes 10 hónapon át folyamatosan folytatta, így az nagyszámú fogyasztót ért el. Az alperes rámutatott arra is, hogy a teljes kereskedelmi gyakorlat a jogsértő kommunikációkra épült, az I. és II. rendű felperesek kereskedelmi gyakorlata két szempontból is jogsértőnek minősült, egyrészt a szolgáltatás (a továbbértékesítés kockázati elemeire is tekintettel) bizalmi jellegű, másrészt a megcélzott fogyasztói kör sérülékenynek tekinthető. Súlyosító körülményként értékelte továbbá, hogy az I. és II. rendű felperesek magatartása nagy fokban felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének, ugyanis azon kívül, hogy ismert lehetett a joggyakorlat, az I. rendű felperes ismerhette a fogyasztói visszajelzéseket és azt is, hogy a továbbértékesítésnek gyakorlatilag nincs piaca, így tisztában volt az üdülési jogot eladni szándékozók kiszolgáltatott helyzetével, továbbá az I. rendű felperes a jogsértés révén jelentős mértékű előnyt ért el, bevétele a jogsértő kereskedelmi gyakorlatból származott. Az alperes a vizsgált kereskedelmi gyakorlatokkal összefüggésben enyhítő körülményt nem azonosított. Az alperes végezetül megállapította, hogy a kalkulált bírságösszeg a felperesek esetében meghaladja a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) 78. § (1b) bekezdése szerinti bírság maximumot, így annak összegét mindkét felperes esetében a törvényi maximumban határozta meg.

A felperesek a határozattal szemben keresetekkel éltek. Az I. rendű felperes kérte a sérelmezett határozat megváltoztatását, és a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését. Megítélése szerint a Fttv. 3. § (2) bekezdésének, illetve 6. § (1) bekezdésének alperes által felhívott, illetve más szabályai sem sérültek, a fogyasztókat nem tévesztette meg, az ügylet valódi tartalmáról őket tájékoztatta. Vitatta, hogy a fogyasztók telefonos figyelemfelkeltése során befolyásolás valósult volna meg. Álláspontja szerint a fogyasztó döntése nem az előzetes figyelemfelhívás, hanem az ajánlat alapján alakul ki. Az előzetes figyelemfelhívás nem ajánlat. Hivatkozott arra, hogy az előzetes tájékoztatás során megtett kommunikáció közvetlenül nem befolyásolja a döntést, a releváns a döntést megelőzően közvetlenül nyújtott ajánlat és tájékoztatás, mely teljes körű volt. Alaptalan az a bizonyítékok mérlegelése útján hozott következtetés, miszerint a telefonos figyelemfelhívás során nem hangzott el, hogy az üdülőhasználati jog ellenértéke nem pénzben kerül megfizetésre. Előadása szerint az alperes által alkalmazott indukciós módszer nem megfelelő, a megkötött ügyletek számához képest kiválasztott 16 személy tanúvallomásából helyes következtetés nem vonható le. Megítélése szerint az alperes a tanúk vallomását rosszul mérlegelte, hiszen azokból nem lehetett kétséget kizáróan következtetni a több éve elhangzott szóbeli megkeresések tartalmára, valamint a tanúk meghallgatása során nem tárták fel, hogy az első telefonos megkeresések során mi hangzott el, ami súlyos eljárási hibát eredményezett. Mindebből az következik, hogy az alperes a tényállást nem tárta fel a szükséges mértékben, a bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte. Sérelmezte, hogy internetes hirdetéseit az alperes nem értékelte kellő súllyal, pedig ott egyértelműen utalt arra, hogy nem pénzben fizet. Jogi álláspontja szerint a BIND rendszerhez történő csatlakozás és a rendszerhasználati díjak kapcsán nem tévesztette meg a fogyasztókat a tekintetben, hogy az üdülési jogok feltétel nélkül átírásra kerülnek, azt maga elvégzi. Az alperesi határozat maga is hivatkozik az Abbázia Apartman Kft. írásbeli nyilatkozatára, amely azt támasztja alá, hogy az átírások elmaradása, elhúzódása nem az I. rendű felperesen múlott. Az átírás érdekében minden szükséges intézkedést megtett, azok eredményéért nem tudott és nem is kívánt felelősséget vállalni. A közigazgatási eljárásban beszerzett bizonyítékok nem támasztják alá, hogy a fogyasztóknak nem vitatottan átadott írásbeli szerződésekhez képest azokkal ellentétes szóbeli információt adott volna. A tanúkat erre vonatkozóan nem hallgatták meg. Az átadott írásbeli szerződéstervezetek 14.) pontja egyértelműen tartalmazza, hogy az átírás megtörténtét garantálni nem tudja, így az írásos bizonyítékok az alperesi

megállapításnak ellentmondanak, a tanúvallomások az írásos rendelkezések lerontására alkalmatlanok. A 12.) pont szerinti kérdésekre adott fogyasztói válaszok alapján megállapítható, hogy a fogyasztók nagy része abban a tudatban van, hogy az üdülőhasználati jogát szabályosan eladta, így e tárgyban a fogyasztók megtévesztése nem bizonyított. Utalt arra, hogy az ún. átíratás nem feltétlen szükséges a jogügylethez, hiszen a tételes jogban ilyen jogintézmény nincs. Álláspontja szerint az adásvételi szerződés megkötése és a vételár megfizetése átvitte az üdülőhasználati jogok tulajdonjogát, az átírás eredménytelensége irreleváns. Az, hogy az Abbázia Apartman Kft. meghiúsítja az átruházás elismerését, az ő cselekvőségét meghaladja, a hotelek nincsenek elzárva attól, hogy igényüket egyéb jogi úton érvényesítsék, a fogyasztókat jelen ügylet alapján érdeksérelem nem érte, mert a számukra terhes kötelemből megszabadultak. Megítélése szerint az alperes nem értékelte azt a tényt, hogy a fogyasztók a szerződések szövegét átvették, azt elolvashatták, nem volt kötelező ott helyben aláírni, sőt azt a tanácsot kapták, hogy otthon olvassák el figyelmesen. Indítványozta továbbá a közigazgatási ügyszakban meghallgatott valamennyi tanú ismételt meghallgatását.

A II. rendű felperes keresetében – annak tartalma alapján – a határozat hatályon kívül helyezését kérte. Előadta, hogy a vizsgált időszakban a bevételei a Varga Pincészet tervezői munkájából, megújuló energia felmérés és tanácsadásból, napellen-napkollektor telepítésből és szállás közvetítések lebonyolításából származtak. Az I. rendű felperes felé elvégzett közvetítésből -Ft-ot forgalmazott, de annak menete nem a határozatban megfogalmazott módon történt. Az alperesi határozatban több helyen valószínűsítés szerepel, mely a törvény szövegével ellentétes, hiszen a tényeket igazolni szükséges. Előadása szerint az üdülési jog jogosultja, valamint a szolgáltató között atipikus szerződés jött létre. Ily módon a szerződés megkötésének dátumával hatályba lép a szerződés, az üdülőhasználat nyomban átszáll a vevőre. A szolgáltató, az elővásárlási jog jogosultja bírósághoz akkor fordulhat, ha a jogait sértő jogellenes szerződés létrejött. Egyébiránt a szerződéssel alapított elővásárlási jog akkor válik dologi hatályúvá, ha arról közhiteles nyilvántartást vezetnek. Kiemelte, hogy az I. rendű felperes általános tájékoztatása és a szerződés üdülési jog megvásárlásáról szólt. Hangsúlyozta, hogy az alperes határozata szerint nem talált információt arra vonatkozóan, hogy II. rendű felperes miként kereste meg a fogyasztókat, egyetlen fogyasztó sem említi a cég nevét. A határozat fikciókat említ és meg nem történt eseményeket valószínűsít. A felelősség megállapítása sem helytálló, hiszen a II. rendű felperes vonatkozásában egy tanúvallomás áll rendelkezésre, és egy előszerződést kötött. Állította, hogy nem folytatott internetes kampányokat és telefonos megkeresést. Sérelmezte a bírság mértékének megállapítását, mely szerint nem értelmezhető számára a végleges bírságösszeg megállapítása, amelyet egyébiránt aránytalanul túlzónak tart. A perben tartott tárgyaláson indítványozta tanúkénti kihallgatását.

Az alperes az ellenkérelmében a keresetek elutasítását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat.

A felperesek keresetei az alábbiak szerint nem megalapozottak.

Az Fttv. 2. §-ának a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy; a d) pont értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja. Ugyanezen paragrafushely h) pontja alapján, az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

Az Fttv. 3. § (1) bekezdése szerint, tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés értelmében tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,
a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelvének megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és
b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.

A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében, tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §). A 3. § (4) bekezdése értelmében a mellékletben meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek.

Az Fttv. 4. § (1) bekezdése értelmében, a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is.

Az Fttv. 6. § (1) bekezdése szerint, megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tényt – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtévessze a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:
b) az áru lényeges jellemzői;
h) a vállalkozás kötelezettségvállalásának mértéke, a kereskedelmi gyakorlat indítékai, az értékesítési folyamat természete, a szponzorálásra, a vállalkozás vagy az áru jóváhagyására vonatkozó bármely állítás vagy jelzés.

Az Fttv. 9. § (1) bekezdése értelmében, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés alapján, az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.

A bíróság elöljáróban rögzíti, hogy a fogyasztó a piac egyik főszereplője, s ezen minőségében nélkülözhetetlen alkotóeleme a piacgazdaságnak, így védelemre, támogatásra szorul. Ezt mind a hazai, mind a nemzetközi fogyasztóvédelmi szabályozás szem előtt tartja, melyek célja a fogyasztó jogainak, érdekeinek képviselete, érvényre juttatása. Ez a védelem kiterjed az ügyleti döntésre is, amely a fogyasztó arra vonatkozó elhatározása, hogy kössön-e, illetve hogyan, milyen feltételek mellett kössön szerződést, gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban, továbbá az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató szándékot is magába foglalja. Ez utóbb említett eleme a meghatározásnak akként értelmezhető, hogy ide tartoznak a fogyasztó tudatában zajló folyamatok, miszerint végighallgat-e egy telefonos megkeresését, bemegy-e az adott üzletbe. Mindezekből fakadóan ez egy szigorúan védett és szabályozott közösségi érték, mely a döntési folyamat minden mozzanatát külön-külön felöleli. A perbeli esetben az I. rendű felperes állításával ellentétben nem csak az üdülési jog eladására vonatkozó döntést közvetlenül megelőző ajánlat és tájékoztatás befolyásolja a fogyasztó döntését, hanem a figyelemfelhívás során adott tájékoztatás is, hiszen a

fogyasztó e tájékoztatás alapján dönti el, hogy elmegy-e a személyes találkozóra. Mindezek alapján a bíróság hangsúlyozza, hogy minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással volt erre a folyamatra – ideértve a figyelem felkeltését is –, alkalmas volt arra, hogy az üdülési joggal rendelkező fogyasztók választását befolyásolja, azt elősegítse. Mind az I. rendű, mind a II. rendű felperes folytatott telefonos marketingtevékenységet, mely arra irányult, hogy a fogyasztók figyelmét a BIND közösségi rendszerbe történő belépésre felhívják, azt ösztönözzék. Az előzetes, s egyben hiányos figyelemfelhívás a fogyasztók befolyásolására alkalmas volt, hiszen az üdülési joggal rendelkező – a jog sajátos jellegéből adódóan és a felperesek által nem vitatottan – érzékenyebb fogyasztók a határozatban is kifejtettek szerint akár további anyagi áldozatokat vállalva igyekeznek a már meglévő jogtól szabadulni, költségeiket minimalizálni. Összességében megállapítható, hogy az ügyleti döntés egy folyamat, mely a fogyasztók figyelmének a felkeltését is magában foglalja, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e figyelemfelkeltő szakaszban is érvényesül, ezáltal jogellenes, ha egy megtévesztő kereskedelmi gyakorlat az elindítója a fogyasztó és a vállalkozás közötti kapcsolatfelvételnek. Minden további információ, amelyet a fogyasztó a termékről a kapcsolatfelvételt követően kap a megtévesztés szempontjából irreleváns, hiszen az ügyleti döntés befejezetté vált azáltal hogy a fogyasztó felvette a kapcsolatot az adott vállalkozással. Mindezek alapján az I. rendű felperes fogyasztói döntéssel kapcsolatos álláspontja nem foghatott helyt.

Az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat feltérképezésére az alperes indukciós módszert alkalmazott, melyet az I. rendű felperes szintén sérelmezett. A bíróság az I. rendű felperes konkrétum nélküli, puszta állításával szemben megállapította, hogy az indukciós megközelítésnek a perbeli versenyfelügyeleti eljárásban való alkalmazása megalapozott volt, hiszen a beszerzett és rendelkezésre álló anyagok összességéből (bejelentések, tanúvallomások, becsatolt tájékoztatók) releváns tények és abból okszerű következtetések voltak levonhatók. Az alperes a rendelkezésre álló iratok, köztük a becsatolt telefonos tájékoztató script, és a tanúvallomások értékelését követően alappal vonta le azt a következtetést, hogy az I. és II. rendű felperesek a fogyasztókat a telefonos megkeresések során nem tájékoztatták arról, hogy az üdülési jogok megvásárlása nem készpénzben, hanem BIND-ben történik, illetve arról sem, hogy a fogyasztónak be kell lépnie a BIND csererendszerbe, és ez a belépés milyen anyagi terhet jelent. A szóbeli tárgyalásokon pedig azt a tájékoztatást adták a fogyasztóknak, hogy a BIND rendszerhez történő csatlakozás, és a rendszerhasználati díjak megfizetése esetén az I. rendű felperes megvásárolja az üdülési jogukat és elvégzi e jognak a nevére történő átírását. Az nem volt vitás, hogy az adásvételi szerződések nem írtak elő konkrét határidőt az átírás lebonyolítására, valamint tartalmazták azon kitételt, hogy az I. rendű felperes a fenntartási díjat akkortól vállalja át, ha nevére kerül az üdülési jog. Ez utóbbi rendelkezés azonban a fenntartási díj viseléséről szóló rendelkezésektől elkülönülve került megszövegezésre, melyből helytállóan vonta le az alperes azt a megállapítást, hogy a fenntartási díj szerződés szerinti viselésére vonatkozó információt elnyomták az I. és II. rendű felperesek által szóban előadott ígéretek, illetve a szerződéses konstrukció bonyolultsága, így az alkalmas volt arra, hogy elsikkadjon az ésszerűen eljáró fogyasztók elől. Megjegyzi a bíróság, hogy az átlagos ismeretekkel rendelkező fogyasztó a jogi szaknyelven írott rendelkezéseket értelmezni nem tudja, elsősorban a szóbeli kommunikáció során szerzett ismereteire hagyatkozik. Mindezek alapján megtévesztő volt azon üzenet közvetítése, mely szerint a fogyasztó a BIND rendszerhez történő csatlakozás, és a rendszerhasználati díj megfizetése esetén az üdülési jog értékesítésével valamennyi üdülési joggal összefüggő kötelezettségtől megszabadul.

Az I. rendű felperes szerint lényeges annak megítélése, hogy az átírás szükséges volt-e egyáltalán. Érvelése szerint ugyanis a fogyasztók a számukra terhes üdülőhasználati kötelemből a szerződés megkötésekor már szabadultak. A bíróság hangsúlyozza, hogy az I. rendű felperes az átírásra tett

ígéretet, vagyis ha nem e szerint járt el, azaz az átírás nem vagy nem megfelelően/nem ésszerű határidőn belül zajlik, az ellentétes a fogyasztóknak tett ígérettel. A fogyasztók által elvárt magatartás az volt, hogy az üdülési joggal kapcsolatos kötelezettségektől mihamarább mentesüljenek. Az alperesi vizsgálat azt tárta fel, hogy a BIND rendszerbe belépett fogyasztók számához képest az átírásra került üdülési jogok száma elenyésző (10%-osnál kisebb eredményességű), amelyet az I. rendű felperes nyilatkozata is alátámasztott (2015 novemberéig összesen 26 üdülési jogot írtak át). A bíróság hangsúlyozza, hogy nem releváns az az I. rendű felperesi hivatkozás, mely szerint az adásvételi szerződés aláírása alapján megtörténik a személycsere a jogosulti oldalon, ez ugyanis nem jelenti azt, hogy ne hárulnának olyan kötelezettségek az I. rendű felperesre, amiket meg kell tennie azért, hogy a fogyasztók irányába tett ígéreteit teljesítse. Azt pedig az I. rendű felperes nem vitatta, hogy az üdülőhasználati jog átírásával kapcsolatos intézkedéseket csak a versenyfelügyeleti eljárás megindulását követően kezdte meg.

Mivel az internetes apróhirdetések, és a BIND rendszer alapvető működéséről szóló tájékoztatás vonatkozásában a versenyfelügyeleti eljárást az alperes megszüntette, a bíróság a kommunikáció ezen formáját nem vizsgálta. Megjegyzi a bíróság, hogy a fent már kifejtettek szerint az ügyleti döntés kialakulására már egy mozzanat (telefonos megkeresés végighallgatása) is hatással van, ebből a szempontból irreleváns, hogy egy másik felületen (internet) milyen információkat tett közzé az I. rendű felperes, annál is inkább, mivel az egyik kommunikációs csatornán (telefonon) adott tájékoztatás annak közlésével már befejezetté vált. Kiemeli továbbá a bíróság, hogy maga az I. rendű felperes nyilatkozott úgy, hogy elsősorban nem az internetes hirdetésekből, hanem a telefonos megkeresésekből nyerte azokat a fogyasztókat, akik később megjelentek a személyes találkozókon. Mindezek – így elsődlegesen az eljárás megszüntetése – okán alaptalanul hivatkozott az I. rendű felperes arra, hogy az internetes hirdetéseit az alperes nem kellő súllyal értékelte.

Az I. rendű felperes azon kifogásával kapcsolatosan, amelyben azt állítja, hogy a tanúvallomások az írásos bizonyíték (adásvételi szerződés) lerontására nem alkalmasak, a bíróság utal arra, hogy az I. rendű felperest az alperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas kereskedelmi gyakorlata miatt vizsgálta. A bíróság egyetértett azon alperesi állásponttal, miszerint a szabad bizonyítás elvéből adódóan a szóbeli tanúvallomások „nem értéktelenebbek" mint az írásbeli szerződés adott elemei. A bíróság úgy ítélte meg, hogy az I. rendű felperes bizonyítási indítványa (tanúvallomások foganatosítása) mindezek alapján megalapozatlan, ezért azt mellőzte. Az alperes által foganatosított tanúmeghallgatások a tényállás felderítése, a vizsgált kereskedelmi gyakorlatra vonatkozóan minden szükséges információt teljes körűen tartalmaznak, így annak megismétlése, kiegészítése nem volt indokolt, különös figyelemmel arra, hogy a tanúvallomásokból levont következtetés, azaz annak a megítélése, hogy a fogyasztó felé eljutó információ alkalmas volt-e a fogyasztói döntés torzítására, már a jogi értékelés része. Hangsúlyozza a bíróság, hogy nem volt szükséges az, hogy az alperes az I. rendű felperes által említett 500-600 ügyletre vonatkozóan tisztázza a fogyasztók érintettségét, ugyanis az információközlés akkor is jogellenes, ha az egyetlen fogyasztót érintett, a fogyasztói döntés tényleges torzításának megállapítása pedig szintén nem kritérium, elegendő a gyakorlat arra való alkalmassága. Az I. rendű felperes e vonatkozásban arra is hivatkozott, hogy a tanúknak feltett 12. kérdésre adott válaszból megállapítható, hogy a fogyasztók zöme tudatában volt annak, hogy az értékesítést megtörtént, ezért a megtévesztés kizárt. A bíróság hangsúlyozza, hogy a megtévesztés a fogyasztókhoz eljutó üzenet alapján abban állt, hogy a rendszerhasználati díj megfizetésével a fogyasztók valamennyi tehertől megszabadulnak, és az I. rendű felperes vállalásának megfelelően elvégzi az átírást, melynek okán az I. rendű felperes megtévesztés kizártságára vonatkozó érvelése alaptalan.

A II. rendű felperes érdemben a bírság megállapítását vitatta, illetve arra hivatkozott, hogy az alperes a határozatát csupán valószínűsítésre alapította. A bíróság, amely jogszerűségi felülvizsgálatot végez, a kiszabott bírságösszeget a jogszabályoknak való megfelelés tekintetében vizsgálja felül, e jogszabályok pedig a perbeli esetben a Tpvt. 78. § (3) bekezdése, és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-a. Tényként állapítható meg, hogy a felülvizsgált határozat a bírság meghatározása kapcsán figyelembe vett körülményeket, és azok súlyozását is részletesen meghatározza, a II. rendű felperes pedig nem tudott megjelölni olyan körülményt, amelyet a bírság kiszabása során az alperes nem vett figyelembe, és amely a bírságösszeget tovább csökkenthette volna, azt pedig érdemben nem vitatta, hogy az alperes jogosult volt kiindulni a releváns árbevételnek tekintett, az I. rendű felperestől kapott jutalékból.

A „valószínűsített jogsértés" vonatkozásában II. rendű felperes által kifejtett jogértelmezés szintén nem volt megalapozott. A határozat egészét tekintve megállapítható, hogy a versenyfelügyeleti eljárás szükségességét valószínűsítő, azaz az eljárás kezdetén a bizonyosság fokát még el nem érő feltételezések a bizonyítási eljárás befejezésével tisztázódtak, tehát a jogsértés bizonyítottá vált. A bíróság megítélése szerint a II. rendű felperes felelősségének megállapítására teljes körű tényállás feltárást követően került sor, nem volt vitás a jogsértő magatartásban való közreműködése. A bíróság e körben visszautal az Fttv. fent idézett 9. §-ára, és rögzíti, hogy az I. és II. rendű felperes közötti együttműködési megállapodás értelmében a II. rendű felperes jutalékban részesült, melynek folytán a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése nem vitathatóan közvetlenül is az érdekében állt. Az együttműködési megállapodásban foglaltak pedig azt is alátámasztják, hogy a II. rendű felperes is folytatott telefonos megkereséseket, hiszen a megállapodás a találkozók létrehozatalát callcenteres behívás alapján kifejezetten a feladataként jelölte meg. Az alperes helyesen utalt arra, hogy az üdülési jog használatát biztosító szolgáltatók szerepének vizsgálata nem tehető jelen eljárás tárgyává, így az erre vonatkozó II. rendű felperesi hivatkozás megalapozatlan. A bíróság az II. rendű felperes bizonyítási indítványát szintén mellőzte, figyelemmel arra, hogy a megjelölt személy a közigazgatási eljárásban már meghallgatásra, vallomása értékelésre került, a II. rendű felperes pedig nem jelölte meg, hogy az ismételt meghallgatástól milyen új tény, körülmény megállapítása várható.

Összegezve a leírtakat a bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperes a jogszabályi követelményeknek megfelelően, a rendelkezésre álló dokumentumok és információk, valamint beszerzett nyilatkozatok alapján a döntéshozatalhoz szükséges mértékben feltárta a tényállást, indokolási kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat egyenként és a maguk összességében, okszerűen értékelte.

Mindezek alapján a felülvizsgált határozat az I. és II. rendű felperesek által a tényállás tisztázási, indokolási, mérlegelési kötelezettség körében felhívott jogszabályhelyeket sem sérti, az alperes az Fttv. vonatkozó rendelkezéseit helyesen értelmezte, ezért a felperesek kereseteit, mint alaptalant a Pp. 339. §-a alapján elutasította és a felpereseket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett, 42. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kereseti illeték megfizetésére kötelezte, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A bíróság a pervesztes felpereseket kötelezte a jogtanácsos által képviselt alperes perköltségének viselésére, figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdésére. A bíróság a perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján állapította meg, figyelemmel az ügy bonyolultságára, a pertárgy értékére, a tárgyalások és a beadványok számára, az utóbbiak elkészítésének időigényességére és színvonalára, és arra, hogy az alperes jogi képviselője a tárgyalásokon megjelent, és azokon részletes nyilatkozatot tett.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2017. év november hó 9. napján

dr. Varga Eszter s.k.
bíró